

Historisch overzicht vanaf 1900

15 maximumscore 2

Bij onderdeel 1 past bij a (= industrialisatie).
Bij onderdeel 2 past bij d (= wapenwedloop).
Bij onderdeel 3 past bij e (= wraakgevoelens).
Bij onderdeel 4 past bij c (= militarisme).

indien vier antwoorden juist	2
indien drie of twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

16 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- In de bron is te zien: inflatie/geldontwaarding 1
- Daardoor nam het vertrouwen in de democratie af, omdat de Duitse bevolking zag dat de (nieuw gekozen) parlementen/de (nieuwe) regering(en) (tijdens de Republiek van Weimar) de economische problemen/de armoede niet konden oplossen/de inflatie geen halt konden toeroepen 1

17 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is dat in de Sovjet-Unie dankzij Stalin/het communisme de welvaart/de economische ontwikkeling/de industrialisatie/de technische vooruitgang zou zijn toegenomen.

Opmerking

Niet goed gerekend mag worden als alleen de toename van de autoproduktie genoemd wordt.

18 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om het Vijfjarenplan / de planeconomie.

19 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat de Sovjet-Unie een totalitaire samenleving was, omdat er geen sprake was van vrijheid van meningsuiting / je niet mocht zeggen wat je wilde / er sprake was van censuur/terreur/afluisterpraktijken / het gevaarlijk was zich over de politiek uit te laten.

Opmerking

Alleen als na 'totalitair' een juiste verklaring volgt, mag 1 scorepunt worden toegekend.

20 D**21 maximumscore 2**

Bij uitspraak 1 hoort b (= Drees).
Bij uitspraak 2 hoort c (= Mussert).
Bij uitspraak 3 hoort d (= Troelstra).
Bij uitspraak 4 hoort a (= Colijn).

indien vier antwoorden juist

2

indien drie of twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

22 D**23 B**

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

24 maximumscore 1

de stad: Rotterdam

de gebeurtenis: het bombardement (mei 1940)

Opmerking

Alleen als na het noemen van de juiste stad de juiste gebeurtenis volgt, mag 1 scorepunt worden toegekend.

25 maximumscore 2

reactie: enthousiast

Voorbeeld van een juist antwoord is (twee van de volgende):

- Omdat het kind is vernoemd naar Mussert / Hitler / Mussolini / de leiders van het nationaal-socialisme (en fascisme).
- Omdat de advertentie verscheen in een krant die vóór samenwerking met de Duitsers was / een NSB-krant.
- Omdat het kind een "zoon voor den nieuwe tijd" wordt genoemd.

per reden

1

Opmerking

Alleen als na een juiste keuze een juiste reden volgt, mag per reden 1 scorepunt worden toegekend.

26 C

27 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat het hier om de Hongerwinter gaat.

28 maximumscore 2

Uit het antwoord moet aan de hand van twee verschillende oorzaken, zoals de Holocaust, het gebruik van atoombommen, de bombardementen op steden, blijken dat er in de Tweede Wereldoorlog meer burgerslachtoffers vielen dan in de Eerste Wereldoorlog.

per juiste oorzaak

1

29 maximumscore 2

Eerst gebeurtenis 2, dan 4, daarna 1, vervolgens 3 en ten slotte 5.

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder foutloze reeks ontstaat, mag 1 scorepunt worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

30 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is (twee van de volgende):

- Soekarno had (op 16 augustus 1945) de onafhankelijkheid van Indonesië uitgeroepen / wilde de onafhankelijkheid verdedigen.
- Er waren nauwelijks Nederlandse soldaten aanwezig om het gezag te herstellen / de orde te handhaven.
- Het ontbrak aan een Nederlands ambtenarenapparaat/Nederlandse bestuurders.
- De Nederlanders waren gevangen gezet/geïnterneerd / net pas vrijgelaten.
- Het overbrengen van mensen / materieel vanuit Nederland naar Indonesië kostte (te) veel tijd.
- Nederland kreeg geen steun van de geallieerden.

per juist antwoord

1

31 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat de stichting van mening was dat de genoemde personen allen onderdrukkers waren / tegen de democratie/voor een totalitaire samenleving waren / zowel Soekarno als Mussert samenwerkten/collaboreerden met een bezetter/de vijand.

32 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende):

- Mussert was een nationaal-socialist, Soekarno niet.
- Mussert had relatief weinig aanhangers onder de Nederlandse bevolking / Soekarno had een grote(re) aanhang onder de Indonesische bevolking.
- Mussert gaf de onafhankelijkheid van Nederland (door zijn collaboratie/samenwerking met de Duitse bezetter) zelf op / Soekarno kwam juist op voor de onafhankelijkheid van zijn land (door zich te verzetten tegen de Nederlandse kolonisator).

33 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende):

- De Nederlandse regering zag Indonesië als onderdeel van het Koninkrijk der Nederlanden (er was in de ogen van de regering sprake van een binnenlands conflict / er was geen sprake van oorlog).
- Het gebruik van het woord 'politie' verwijst naar een binnenlands/intern probleem (en dat wilde de Nederlandse regering graag) / 'militair' verwijst naar een oorlogssituatie (met een ander land) en dat beeld wilde de Nederlandse regering vermijden.
- De Nederlandse regering wilde de orde/(binnenlandse) rust herstellen (de nationalisten werden gezien als criminelen/opstandige burgers).
- De Nederlandse regering wilde de naam 'oorlog'/'militaire actie' vermijden, direct na afloop van de Tweede Wereldoorlog / Het conflict in Indonesië was niet vergelijkbaar met de Tweede Wereldoorlog.

34 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende):

- De Muur werd gebouwd op Oost-Duits grondgebied in de Sovjetzone (dus kon er niets tegen gedaan worden).
- Men wilde geen (atoom-)oorlog riskeren.

35 maximumscore 2

Westen: 3 en 4

Oostblok: 1, 2 en 5

indien vijf antwoorden juist	2
indien vier of drie antwoorden juist	1
indien minder dan drie antwoorden juist	0

36 maximumscore 2

- uitspraak 5 (= Het land wordt weer opgebouwd met Marshallhulp)
- uitspraak 6 (= Nederland wordt lid van de EGKS)

37 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat de DDR-regering bang was dat supporters zouden achterblijven (in het Westen).

38 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende):

- De aanwezigheid van DDR-supporters was propaganda voor het land / De regering wilde de indruk wekken dat de DDR een (gewoon) vrij land was.
- De afwezigheid zou worden uitgelegd als antipropaganda voor de DDR / (Het regime in) De DDR zou een gevangenis voor haar burgers zijn.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

39 D

40 **maximumscore 2**

- kaart 1
- omdat hierop te zien is dat na de (Zesdaagse) Oorlog Israël enkele Palestijnse gebieden / de Gazastrook / de Sinaïwoestijn / de Westelijke Jordaanoever / de Golan Hoogvlakte bezet hield

1

1

Opmerking

Voor een juiste verklaring in combinatie met een verkeerde kaart mogen geen scorepunten worden toegekend.

41 B

42 **maximumscore 2**

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De kritiek van de tekenaar is: een oplosbaar conflict wordt niet opgelost / er is geen wil over en weer om tot een oplossing te komen / er worden geen concessies gedaan over en weer
- Dat doet hij door: te laten zien dat geweld/beschietingen een oplossing door middel van onderhandelingen/met elkaar praten in de weg staat / een simpele oplossing af te laten wijzen / te laten zeggen: dat is te gemakkelijk

1

1

43 **maximumscore 1**

Glasnost

Zowel aan het antwoord ‘glasnost’ als aan het antwoord ‘perestrojka’ 1 scorepunt toekennen.

44 **maximumscore 2**

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Tijdens de **Koude Oorlog** waren enkele van de vijf **permanente leden** (de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie) van de Veiligheidsraad vijanden van elkaar. Zij hadden het **vetorecht** waardoor ze elkaars voorstellen konden tegenhouden.

indien drie begrippen gebruikt worden in een juiste onderlinge samenhang en betekenis

2

indien twee begrippen gebruikt worden in een juiste onderlinge samenhang en betekenis

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

45 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat de Olympische Spelen in Seoel gehouden moeten zijn, want in de lijst van medaillewinnaars staat Oost-Duitsland / West-Duitsland en dat land / die landen bestond(en) alleen tussen 1949 en 1991.

Opmerking

Alleen als na een juiste keuze een juiste verklaring volgt, mag 1 scorepunt worden toegekend.

46 D

47 B

48 maximumscore 2

• bewering 1	1
• bewering 3	1